

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล

ตำบลพรุไทยไม่ปรากฏหลักฐานเด่นชัด แต่คนเฒ่าคนแก่เล่าขานสืบต่อกันมาว่า เดิมพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าดงดิบและป่าพรุ มีแหล่งน้ำอยู่กลางป่า ต่อมาราษฎรอพยพเข้ามาอยู่อาศัย จึงได้เรียกว่าบ้านพรุสยามและได้พัฒนาหมู่บ้านเรื่อยมาจนมีความเจริญตามลำดับ ต่อมาประเทศสยามได้เปลี่ยนชื่อเป็นประเทศไทย ชื่อหมู่บ้านพรุสยามเมื่อครั้งก่อนจึงได้เปลี่ยนเป็นบ้านพรุไทยจนถึงปัจจุบัน มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๒๔.๕๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๕๙,๓๔๙ ไร่

ทิศเหนือ ติดต่อ องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปา อำเภอกีรีรัฐนิคม

ทิศใต้ ติดต่อ องค์การบริหารส่วนตำบลพะแสง อำเภอบ้านตาขุน

ทิศตะวันออก ติดต่อ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาวง อำเภอบ้านตาขุน

ทิศตะวันตก ติดต่อ เทศบาลตำบลบ้านเขี้ยวหลาน ตำบลเขาพัง และองค์การบริหารส่วนตำบลพะแสง อำเภอบ้านตาขุน

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ สภาพทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำ และเนินเขา สภาพพื้นดินมีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะสำหรับการทำเกษตร ทำสวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน และสวนผลไม้ เช่น เงาะ ทุเรียน ลองกอง และพืชผักต่างๆ โดยมีแม่น้ำสายหลักคือคลองพุมดวง ไหลผ่านพื้นที่ตำบลพรุไทย ๗ หมู่บ้าน

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ มี ๒ ฤดู คือ ฤดูร้อน และฤดูฝน โดยเฉพาะในช่วงเดือนสิงหาคม จะเริ่มมีฝนตกมาก ติดต่อกันไปถึงเดือนพฤศจิกายน และเดือนธันวาคม

๑.๔ ลักษณะของดิน สภาพพื้นที่เป็นดินร่วนปนดินเหนียวเหมาะแก่การเพาะปลูก ทำสวนยางพารา สวนปาล์มน้ำมัน และเลี้ยงสัตว์

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ ตำบลพรุไทยมีลำคลองสายหลัก ๑ สาย คือ คลองพุมดวง

๑.๖ ลักษณะพันธุ์ไม้และป่าไม้ ในเขตตำบลพรุไทย ไม่มีป่าไม้ แต่มีต้นไม้ที่ชาวบ้านปลูก ลักษณะของต้นไม้เป็นไม้ยืนต้นและผลัดใบ

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพรุไทย มีการแบ่งเขตการปกครองท้องที่ ออกเป็น ๙ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑ – หมู่ที่ ๙

๒.๑ เขตการปกครอง แบ่งออกเป็น ๙ หมู่บ้าน

หมู่ที่ ๑ บ้านหาดคัน	นายสุเมษ ปาคะเซนท์	เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๒ บ้านบนทุ่ง	นายสนั่น ยศเมฆ	เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๓ บ้านทิวสุข	นายพงศา พรหมทอง	เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๔ บ้านบางเน่า	นายธนดล ทองสัมฤทธิ์	เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๕ บ้านพรุศรี	นายสถาพร รักกะเปา	เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๖ บ้านท่าพรุไทย	นางสาวณิชาภัทร มะลิวัลย์	เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๗ บ้านคลองพิกุล	นายประสิทธิ์ สายหยุด	เป็น กำนัน
หมู่ที่ ๘ บ้านเขี้ยวขวาน	นายณรงค์ชัย ชุมเชื้อ	เป็น ผู้ใหญ่บ้าน

๒.๒ การเลือกตั้ง

แบ่งเขตการเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็น ๑ เขตเลือกตั้ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็น ๙ เขตเลือกตั้ง

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

- จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ๒,๐๓๐ คน
- จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ๒,๐๓๐ คน

จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ครั้งล่าสุด (พ.ศ.๒๕๕๖)

- จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ๑,๘๕๑ คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๒,๐๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๑๘

- จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ๑,๘๕๑ คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๒,๐๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๑๘

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับประชากร

จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๑,๐๓๔ ครัวเรือน จำนวนประชากรทั้งสิ้น ๒,๗๕๘ คน แยกเป็น ชาย ๑,๓๘๗ คน หญิง ๑,๓๗๑ คน มีความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ย ๑๑๑.๔๔ คน/ตารางกิโลเมตร

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากรปี ๒๕๕๙			ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
๑	บ้านหาดคั่น	๑๗๐	๑๗๐	๓๔๐	๑๑๑
๒	บ้านบนทุ่ง	๒๐๘	๑๘๕	๓๙๓	๑๘๘
๓	บ้านทิวสุข	๑๙๖	๒๐๑	๓๙๗	๑๔๑
๔	บ้านบางเฒ่า	๘๔	๘๗	๑๗๑	๔๗
๕	บ้านพรุศรี	๙๓	๙๔	๑๘๗	๖๖
๖	บ้านท่าพรุไทย	๑๒๖	๑๔๓	๒๖๙	๑๑๗
๗	บ้านคลองพิกุล	๑๗๐	๑๖๒	๓๓๒	๑๒๙
๘	บ้านเขียวหวาน	๑๐๓	๑๐๙	๒๑๒	๘๔
๙	บ้านควนทอง	๒๓๗	๒๒๐	๔๕๗	๑๕๑
รวม		๑,๓๘๗	๑,๓๗๑	๒,๗๕๘	๑,๐๓๔

ที่มา : สำนักงานทะเบียนราษฎร ฝ่ายทะเบียนและบัตร ที่ว่าการอำเภอบ้านตาขุน (ข้อมูล ณ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙)

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

กลุ่มอายุ	จำนวนประชากร		
	ชาย	หญิง	รวม
น้อยกว่า ๑ ปี	๑๔	๑๗	๓๑
๑ - ๑๐ ปี	๑๙๘	๑๗๕	๓๗๓
๑๑ - ๒๐ ปี	๑๖๘	๑๗๔	๓๔๒
๒๑ - ๓๐ ปี	๒๐๔	๑๗๙	๓๘๓
๓๑ - ๔๐ ปี	๒๔๙	๒๖๓	๕๑๒
๔๑ - ๕๐ ปี	๒๕๔	๒๒๑	๔๗๕
๕๑ - ๖๐ ปี	๑๔๓	๑๓๙	๒๘๒
๖๑ - ๗๐ ปี	๘๑	๙๒	๑๗๓
๗๑ - ๘๐ ปี	๕๑	๗๗	๑๒๘
๘๑ - ๙๐ ปี	๒๗	๔๓	๗๐
๙๑ - ๑๐๐ ปี	๑	๓	๔
มากกว่า ๑๐๐ ปี	๐	๐	๐

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ ด้านการศึกษา

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน	จำนวน ๒ แห่ง
- โรงเรียนประถมศึกษา	จำนวน ๒ แห่ง
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	จำนวน ๙ แห่ง

๔.๒ การสาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	จำนวน ๑ แห่ง (ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๑ บ้านหาดคั่น)
- คลินิกรักษาโรคทั่วไป	จำนวน ๓ แห่ง (ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๙)

๔.๓ อาชญากรรม

ตำบลพรุไทย ไม่มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น แต่มีเหตุการณ์ลักขโมยทรัพย์สินประชาชน จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ส่วนมากครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แต่ปัญหาที่พบประจำคือการทะเลาะวิวาทของกลุ่มวัยรุ่น โดยเฉพาะในสถานที่จัดงานดนตรี งานมหรสพ เป็นปัญหาที่ชุมชนได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก การแก้ไขปัญหา คือการแจ้งเตือนให้ผู้ปกครองดูแลบุตรหลานของตน ประชาสัมพันธ์ให้ตระหนักถึงผลกระทบ ความเสียหาย และโทษที่ได้รับจากการก่อเหตุทะเลาะวิวาท การขอความร่วมมือไปยังผู้นำ การขอกำลังจาก ตำรวจ ผู้นำ อปพร. เพื่อระงับเหตุไม่ให้เกิดความรุนแรง แต่จะไม่ให้เกิดขึ้นเลยได้นั้น ปัจจุบันยังเป็นปัญหาที่ไม่สามารถหาทางแก้ไขได้ ทั้งที่มีการร่วมมือกันหลายฝ่าย เป็นเรื่องที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลพรุไทย จะต้องหาวิธีที่จะแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนต่อไปตามอำนาจหน้าที่ที่สามารถดำเนินการได้

๔.๔ ยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน ตำบลพรุไทย นั้นพบว่า มีผู้ติดยาเสพติด แต่เมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นถือว่าปริมาณน้อย และยังไม่พบผู้ค้า เหตุผลก็เนื่องมาจากว่าได้รับความร่วมมือกับทางผู้นำ ประชาชน หน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่ช่วยสอดส่องดูแลอยู่เป็นประจำ การแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล สามารถทำได้เฉพาะตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น เช่น การรณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้ ถ้านอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ ก็เป็นเรื่องของอำเภอหรือตำรวจแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบล ก็ได้ให้ความร่วมมือมาโดยตลอด

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลพรุไทย ได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

๑. ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ
๒. รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
๓. ประสานการทำบัตรผู้พิการ
๔. ตั้งโครงการช่วยเหลือผู้ยากจน ยากไร้ รายได้น้อย และผู้ด้อยโอกาสไร้ที่พึ่ง
๕. ตั้งโครงการปรับปรุงซ่อมแซมบ้านคนจน

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง มีถนนสายสำคัญที่ใช้ในการสัญจรไปมา ประกอบด้วย

- ถนนสายตาขุน – คลองพิบูล เป็นถนนลาดยางของหน่วยงาน รพช. หมายเลข ๒๐๑๘ ระยะทางช่วงผ่านตำบลพรุไทย ประมาณ ๘ กิโลเมตร
- ถนนสายบ้านควนทอง – บ้านท่าพรุไทย เป็นถนนลาดยางของหน่วยงาน โยธาธิการ ระยะทางประมาณ ๕.๕ กิโลเมตร
- ถนนสายท่าขนอน – เขापั้ง เป็นถนนลาดยางของหน่วยงาน รพช. ระยะทางช่วงผ่านตำบลพรุไทย ประมาณ ๗ กิโลเมตร
- ถนนสายบ้านพรุศรี – บ้านบนทุ่ง เป็นถนนลาดยางของหน่วยงาน รพช. ระยะทางประมาณ ๕ กิโลเมตร
- ถนนสายทิวสุข เป็นถนนลาดยางและลูกรัง ของหน่วยงาน รพช. ระยะทางประมาณ ๕ กิโลเมตร

๕.๒ การไฟฟ้า

มีไฟฟ้าเข้าถึงทุกหมู่บ้าน มีประชากรที่มีไฟฟ้าใช้ประมาณร้อยละ ๙๗ ของครัวเรือนทั้งหมด

๕.๓ การประปา

องค์การบริหารส่วนตำบลพรุไทย บริหารจัดการน้ำประปา จำนวน ๘ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑,๒,๓,๕,๖,๗,๘ และ ๙ ยกเว้นหมู่ที่ ๔ ที่บริหารจัดการน้ำประปาเอง

๕.๔ โทรศัพท์

- โทรศัพท์บ้าน โทรศัพท์มือถือ (โทรศัพท์พื้นฐานที่ใช้ในครัวเรือนยังมีไม่ครอบคลุมทั่วทุกหมู่บ้าน)

๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

ตำบลพรุไทยไม่มีที่ทำการไปรษณีย์ แต่มีบุรุษไปรษณีย์และรถรับส่งวัสดุครุภัณฑ์เอกชนบริการโดยตลอด

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก เช่น ทำสวนยางพารา สวนปาล์ม น้ำมัน และสวนผลไม้ อาชีพอื่นๆ เช่น อาชีพค้าขาย รับจ้างทั่วไป และประกอบธุรกิจอื่นๆ

๖.๒ การประมง

ในเขตตำบลพรุไทยไม่มีการทำการประมง

๖.๓ การปศุสัตว์

เป็นการประกอบการในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือนเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม เช่น การเลี้ยงไก่ สุกร เป็นต้น

๖.๔ การบริการ

- ลานรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร (ยางพารา, ปาล์มน้ำมัน) ๔ แห่ง
- ร้านค้า
- ร้านอาหาร

๖.๕ การท่องเที่ยว

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพรุไทย ไม่มีแหล่งท่องเที่ยว แต่ได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นในชุมชน เช่น การจัดงานประเพณีต่างๆ การจัดสร้างสวนสาธารณะสำหรับใช้พักผ่อนหย่อนใจ

๖.๖ อุตสาหกรรม

ลักษณะการประกอบอุตสาหกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพรุไทย เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน ไม่มีอุตสาหกรรมขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่ในการประกอบการของประชาชนภายในตำบลจะใช้แรงงานในครัวเรือนเป็นหลัก

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

การพาณิชย์

- ร้านค้าต่างๆ

กลุ่มอาชีพ

- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านควนทอง (ผลิตยาต้มสมุนไพร)
- กลุ่มวิสาหกิจผสมปุ๋ย บ้านควนทอง

๖.๘ แรงงาน

- ประชากรต้องไปทำงานนอกพื้นที่ในเมืองที่มีโรงงานอุตสาหกรรม บริษัท ห้างร้านใหญ่ๆ เพราะในพื้นที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการจ้างแรงงานเยอะ เพราะพื้นที่ส่วนมากเป็นที่อยู่อาศัย ปัญหานี้ยังไม่สามารถแก้ไขได้

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา ประชาชนตำบลพรุไทย ส่วนใหญ่ หรือร้อยละ ๙๙ จะนับถือศาสนาพุทธ อีกร้อยละ ๑ นับถือศาสนาอื่น

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี ขนบธรรมเนียมและประเพณีที่สำคัญ ได้แก่ วันสงกรานต์ (วันผู้สูงอายุแห่งชาติ) วันลอยกระทง วันชักพระ เทศกาลงานเดือนสิบ งานจับปี๊บเดือน งานพระอาจารย์สมุห์ผัน กิตติโก

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น ประชาชนในพื้นที่ตำบลพรุไทย ร้อยละ ๙๐ ใช้ “ภาษาใต้” เป็นภาษาถิ่น

๗.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านควนทอง ผลิตยาต้มสมุนไพร ไว้จำหน่ายเป็นของที่ระลึก

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ น้ำที่ใช้ในการอุปโภค – บริโภค เป็นน้ำที่ได้จากน้ำฝน และน้ำระบบประปา

๘.๒ ป่าไม้ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพรุไทย ไม่มีป่าไม้

๘.๓ ภูเขา ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพรุไทย ไม่มีภูเขา

๘.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ดิน น้ำ ต้นไม้ และอากาศที่ปราศจากมลพิษ

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

การจัดทำแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างแผนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติพ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มี การแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติกำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้งกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติพ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ รวม ๖ คณะ อันประกอบด้วย คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ตลอดจนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติอันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุข เป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชนความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษา

ผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ
ประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและ
ภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ
ทั้งมิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย
มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์มีความ
เข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหาร
ประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคีสามารถนึกกำลังเพื่อ
พัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่
มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัย
และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่นคง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่
กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการ
พัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วนมีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การ
สหประชาชาติไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจนเศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องม
ีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้ง
จากภายในและภายนอกประเทศตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการ
พัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้า
อย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต
การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถ
สร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ได้แก่ ทุนมนุษย์ทุนทางปัญญาทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทาง
สังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้
เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้การรักษาและการฟื้นฟูฐาน
ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดีไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกิน
ความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ
สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดี
ขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่ง
ประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและ
ปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศคือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และเป้าหมายการพัฒนาประเทศข้างต้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะยาวที่จะทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศในทุกมิติทุก

รูปแบบและทุกระดับ ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการของประเทศได้รับการพัฒนาระดับไปสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มและพัฒนาเทคโนโลยีที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่ที่จะสร้างและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ เพื่อยกระดับฐานรายได้ของประชาชนในภาพรวมและกระจายผลประโยชน์ไปสู่ภาคส่วนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม คนไทยได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดีเก่ง มีวินัย คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมและมีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์สามารถ “รู้รับ ปรับใช้” เทคโนโลยีใหม่ได้อย่างต่อเนื่องสามารถเข้าถึงบริการพื้นฐาน ระบบสวัสดิการ และกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติจะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” โดยประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยแต่ละยุทธศาสตร์มีเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคงประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติสังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคนเครื่องมือ เทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราเก่งทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์วัฒนธรรม ประเพณีวิถีชีวิตและจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคตผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดีรวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัยมีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อุดม อโอบออารีมีวินัย รักษาศีลธรรมและเป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู้การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงานและการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตโดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันมีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมมีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม